

Sygn. akt V U 1098/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Opolu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Witold Kozłowski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Ewa Polewka

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2013 r. w Opolu

sprawy E. K. c. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wypłatę emerytury za okres od 1 października 2011r. do 31 maja 2012r. i wznowienie postępowania od decyzji z dnia 20 września 2011 roku

na skutek odwołania wnioskodawczyni

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 26 marca 2013 roku

nr E- (...)

Oddała odwołanie

Na oryginale właściwy podpis

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni E. K. w odwołaniu od decyzji z dnia 26 marca 2013r. wniosła o jej uchylenie i zobowiązanie strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. do wypłaty emerytury począwszy od jej zawieszenia tj. od 1.10.2011r. do 31.05.2012r. W uzasadnieniu wskazano m.in. iż zaskarżoną decyzją z dnia 26.03.2013r. organ rentowy odmówił uchylenia decyzji z 12.11.2011r. w zakresie w jakim decyzja ta zawiesza na podstawie art. 103a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i retach FUS prawo do emerytury za okres od 1.10.2011r. do 21.11.2012r. powołując się na art. 190 ust. 3 Konstytucji który stanowi, iż orzeczenie TK wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia i z tym dniem następuje utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego co w sprawie nastąpiło 22.11.2012r. bowiem wtedy ogłoszono wyrok w Dzienniku Ustaw. W ocenie wnioskodawczyni takie stanowisko jest błędne i niezrozumiałe wobec treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Strona pozwana Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. w odpowiedzi na odwołanie domagała się jego oddalenia zarzucając, iż wyrok TK z dnia 13.11.2012r. nie ma w sprawie zastosowania bowiem wnioskodawczyni uzyskała prawo do emerytury z dniem 1.06.2008r. tj. w okresie kiedy istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy

dla realizacji przyznanego prawa. Przechodząc na emeryturę miała możliwość wyboru pomiędzy kontynuowaniem zatrudnienia i zawieszeniem prawa do emerytury lub rozwiązaniem stosunku pracy i podjęciem wypłaty emerytury . We wskazanym wyroku wydanym w sprawie K2/12 Trybunał uznał , iż art. 28 ustawy z 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustawy w zw. z art. 103a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1.01.2011r. - bez konieczności rozwiązania stosunku pracy jest niezgodny z Konstytucją. Wnioskodawczynie do takich osób się nie zalicza bowiem nie nabyła prawa do emerytury z okresie od 8.01.2009r. do 31.12.2010r. Wznowienie wypłaty emerytury od 1.01.2009r. nastąpiło na wniosek w związku ze zmianą art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS . Na rozprawie strona pozwana podniosła, iż w listopadzie 2010r. emeryturę wnioskodawczynie jedynie przeliczono wg nowych zasad tj. wg zreformowanego systemu, ale nie podjęto jej wypłaty bo świadczenie było niższe niż pierwotnie wyliczone.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Wnioskodawczynie E. K. ur. (...) decyzją z dnia 9.07.2008r. nabyła prawo do emerytury, poczynając od dnia 1.06.2008r. na skutek wniosku złożonego w czerwcu 2008r. Wypłata emerytury została zawieszona w związku z kontynuowaniem zatrudnienia trwającego do momentu złożenia wniosku. Decyzjami z kwietnia 2009r i marca 2010r. dokonano przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem dodatkowego stażu emerytalnego z tym , że emerytura była nadal zawieszona w związku osiągnięciem przychodu przekraczającego kwotę 130% przeciętnego wynagrodzenia.

Dowód : akta emerytalne k. 158 do 184

Taka sytuacja trwała do dnia 1.11.2010r. kiedy to na wniosek wnioskodawczynie podjęto wypłatę świadczenia wyliczonego w marcu 2010r. wobec ukończenia 60 roku życia. Na wniosek złożony w październiku 2010r. strona pozwana przyznała wnioskodawczynie prawo do emerytury wyliczonej w części wg zasad zreformowanego systemu (wysokość kapitału + wysokość składki) i w części wg starego systemu (podstawa wymiaru x okresy składkowe i nieskładkowe). Tak wyliczona emerytura stanowiła kwotę 3.058 zł i była niższa od wcześniej wyliczonej emerytury obliczonej na kwotę 3.257 zł .

Dowód: akta emerytalne tom II karta 33 i nast.

Wnioskodawczynie pozostawała w stosunku pracy w ZUS O / O. w okresie od 1.02.1979r. do 29.06.2012r. kiedy to rozwiązano stosunek pracy za porozumieniem stron i z dniem 1.06.2012r. podjęto wypłatę emerytury zawieszanej wcześniej na mocy decyzji z 20.09.2011r. w związku z kontynuowaniem zatrudnienia

Decyzja z 20.09.2011r. nie została zaskarżona przez wnioskodawczynię i stała się prawomocna .

Dowód: akta emerytalne k. 75 i nast.

W dniu 30.11.2012r. wnioskodawczynie złożyła wniosek o wypłatę świadczenia za okres od 1.10.2011r. do 31.05.2012r. i wznowienie postępowania w sprawie zawieszenia emerytury oraz wstrzymania jej wypłaty wskazując, iż wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13.11.2012r. stwierdził, iż przepisy prawa będące podstawą do zawieszenia jej emerytury są niezgodne z Konstytucją w zakresie w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo przed 1.01.2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Jednocześnie wnioskodawczynie domagała się wznowienia wypłaty bieżących świadczeń emerytalnych .

Decyzją z 26.03.2013r. strona pozwana na podstawie art. 151 § 1 pkt 1 k.p.a. odmówiła uchylecia decyzji z 20.09.2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od 1.10.2011r. do dnia 31.05.2012r. W uzasadnieniu decyzji wskazano , iż zgodnie z art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tym dniem następuje utrata mocy aktu normatywnego, którego dotyczy wyrok TK . Wskazywany wyrok TK z 13.11.2012r. w sprawie K 2/2012 został ogłoszony w Dzienniku Ustaw z 2012r. poz. 1285 w dniu 22.11.2012r. i od tego też dnia utracił moc prawną art. 28

ustawy z 16.12.2010r. o zmianie ustawy i finansach publicznych i art. 103a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS. W ocenie organu rentowego wyrok TK nie ma zastosowania do okresu zawieszenia emerytury na podstawie wskazanych przepisów przypadających przed 22.11.2012r. W takiej sytuacji brak podstaw do uchylenia decyzji z 20.09.2011r.

Dowód : akta emerytalne tom II karta 115 i nast.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione, a zaskarżona decyzja mimo częściowo błędnego uzasadnienia jest zgodna z prawem.

Wnioskodawczyni w swoim wniosku o wznowienie postępowania administracyjnego zakończonego decyzją ostateczną z 20.09.2011r. którą wstrzymano wypłatę jej emerytury od 1.10.2011r. w związku z nie rozwiązaniem stosunku pracy trwającego przed przyznaniem prawa do emerytury powołała się na ustawową przesłankę wznowienia przewidzianą w art. 145a k.p.a. tj. na wyrok TK z 13.11.2012r.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13.11.2012r. w sprawie II K 2/12 orzekł, iż art. 28. ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrok powyższy został ogłoszony w Dzienniku Ustaw z 22.11.2012r. pod poz. 1285.

Z chwilą ogłoszenia tego wyroku przepis w nim wskazany utracił swoją moc w zakresie określonym w wyroku (został wyeliminowany z porządku prawnego) .

Wnioskodawczyni złożyła wniosek w dniu 30.11.2012r. a więc z zachowaniem 1-miesięcznego terminu, który liczy się od daty ogłoszenia wyroku TK (art. 145 a § 2) Wskazany wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie dotyczy jednak wnioskodawczyni.

Otrzymała ona bowiem prawo do emerytury przed 8.01.2009r. kiedy to na mocy art. 103 ust. 2 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (tj. Dz. U. 2009 nr 153 poz. 1227 ze zm.) prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego praca była wykonywana przed nabyciem prawa do emerytury. Przepis ten został skreślony z dniem 8.01.2009r. na mocy art. 37 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz.U.2008.228.1507 z 24.12.2008r.) W związku z tym wnioskodawczyni po 8.01.2009r. na swój wniosek mogła otrzymywać emeryturę mimo kontynuowania zatrudnienia , które istniało przed 2009 rokiem. Jednak ze względu na osiągnęty przychód emerytura była nadal zawieszona po corocznych przeliczeniach. Wypłatę emerytury podjęto z chwilą ukończenia przez nią 60 roku życia tj. od 1.11.2010r. Sąd nie uznał , że wnioskodawczyni otrzymała prawo do emerytury z tzw. zreformowanego systemu z dniem 1.11.2010r. bowiem ustawa o emeryturach i rentach z FUS z 17.12.1998r. przewiduje jedynie prawo do renty i emerytury . Wprowadza jedynie rozróżnienie co do sposobu liczenia wysokości emerytur . Wnioskodawczyni o prawo do emerytury wystąpiła w czerwcu 2008r., takie prawo otrzymała , a w październiku 2010r. nastąpiło jedynie wyliczenie emerytury wg wysokości kapitału początkowego i zgromadzonych po 1998r. składek . Tak wyliczona emerytura nie była jednak nigdy wypłacana bowiem była niższa od emerytury wyliczonej pierwotnie na podstawie zasad obowiązujących do 2008 roku . Zawieszenie i wstrzymanie wypłaty emerytury dotyczyło więc emerytury przyznanej w roku 2008 .

Podstawą wstrzymania wypłaty emerytury wnioskodawczyni z dniem 1.10.2011r. było zaistnienie przesłanki do zawieszenia wynikającej z art. 28 ustawy z 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych i niektórych innych ustaw (Dz. U nr 257 poz. 1726 ze zm.) Przepis ten stanowił iż, do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy, o której mowa w art. 6, oraz ustawy, o której mowa w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, poczynając od dnia 1 października 2011 r. Ustawą wymienioną w art. 6 jest ustawa o emeryturach i rentach z FUS z dnia 17.12.1998r. w której to ustawie z dniem 1.01.2011r. na mocy powołanej ustawy z 16.12.2010r. wprowadzono art. 103a który stanowi ,iż prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Przepis ten był podstawą do wydania decyzji z 20.09.2011r. kiedy to zawieszono ponownie prawo do emerytury wnioskodawczyni bowiem nie rozwiązała stosunku pracy z pracodawcą, u którego była zatrudniona przed nabyciem prawa do emerytury (ZUS Oddział w O.)

Jak wynika z uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13.11.2012r. (karta 15 -20) oraz z samej treści sentencji wyroku przepis art. 28 ustawy z 16.12.2010r. o zmianie ustawy i finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103 a ustawy z 17.12.1998r o emeryturach i rentach z FUS został uznany za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez niego prawa jedynie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1.01.2011r. , ale bez konieczności rozwiązania stosunku pracy .

Wnioskodawczyni natomiast nabyła prawo do emerytury wprawdzie przed 1.01.2011r. ale w okresie, kiedy istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy dla realizacji prawa do emerytury . Podejmując decyzję o przejściu na emeryturę miała możliwość wyboru między kontynuowaniem zatrudnienia i zawieszeniem prawa do emerytury lub rozwiązaniem stosunku pracy, z podjęciem wypłaty emerytury . Była więc w innej sytuacji , niż osoby które przeszły na emeryturę po 8.01.2009r. kiedy to nie było obowiązku rozwiązania stosunku pracy dla podjęcia wypłaty emerytury. Podjęcie wypłaty emerytury, do jakiego doszło z dniem 1.11.2010r. przy dalszym kontynuowaniu zatrudnienia nastąpiło na jej wniosek w związku ze zmianą przesłanek powodujących zawieszenie prawa do świadczenia. Wnioskodawczyni wcześniej złożyła wniosek o emeryturę wiedząc, iż dla jej otrzymania będzie musiała rozwiązać stosunek pracy .

Wprowadzenie do ustawy o emeryturach i rentach przepisu art. 103a w brzmieniu identycznym z przepisem wcześniej skreślonego art.103 ust 2a spowodowało powrót wnioskodawczyni do sytuacji istniejącej w dacie przejścia na emeryturę. Taka sytuacja nie może być naruszeniem zasady zaufania obywatela do państwa bowiem w momencie podejmowania decyzji o przejściu na emeryturę istniał już obowiązek rozwiązania stosunku pracy. Powołany przepis art. 103a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS nie został usunięty z porządku prawnego bowiem nadal obowiązuje do osób, które przeszły na emeryturę w okresie kiedy istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy. Taki skutek wskazanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13.11.2012r. jednoznacznie wynika również z uzasadnienia zdań odrębnych dwóch członków składu orzekającego Trybunału.

Reasumując Sąd uznał więc, iż mimo powołania się wnioskodawczyni na ustawową przesłankę wznowienia postępowania administracyjnego wskazany wyrok TK nie ma do niej zastosowania , a tym samym zasadna była odmowa uchylecia decyzji z 12.10.2011r. na podstawie art. 151 § 1 pkt 1 . Można było również przyjąć, iż w wyniku wznowienia postępowania mogła zapaść wyłącznie decyzja identyczna z decyzją wydaną 12.10.2011r. co również powodowało by odmowę uchylecia zaskarżonej decyzji (art. 146 § 2 k.p.a.)

Sąd powszechny jest w sprawie właściwy, a strony tej właściwości nie kwestionowały mimo , iż zaskarżona decyzja dotyczy odmowy wznowienia postępowania administracyjnego na tle żądania wypłaty wcześniej zawieszono świadczenia (Patrz wyroki SN na tle stosowania art. 83 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13.X.1998r.)

Pozostałe żądania odwołania (odsetki) wobec uznania za prawidłowe decyzje z 20.09.2011r. i 26.03.2013r. stały się bezprzedmiotowe.

Zaskarżona decyzja nie zawiera rozstrzygnięcia co do wypłaty świadczenia za okres wsteczny przy ewentualnym błędzie organu rentowego (art. 133 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) i nie ma potrzeby odnoszenia się w uzasadnieniu do zaistnienia przesłanek przewidzianych do wypłaty świadczenia wcześniej wstrzymanego za okres wsteczny.

Stan faktyczny w sprawie był bezsporny, wynikał z powołanych dokumentów akt emerytalnych .

Mając powyższe rozważania na uwadze Sąd na zasadzie cytowanych przepisów oraz art. 477 § 1 k.p.c. orzekł jak w wyroku.